

Az itt leirt eljárás, biztos tudomásunk szerint már többfelé kedvezőnek bizonyulván, érdemes leendő azt, kivált kisebb erdőbirtokosainknak, figyelmébe ajánlani.

A Rambouillet-birka.

A rambouillet fajta az utóbbi időben gyakran vala szó és vita tárgya a tenyésztők közt. De a nézetek és ítéletek, ezen juhajtának tulajdonságai s értéke fölött, nagyon eltérők, — jobban mint bármely más juhajtára nézve.

Miután ezen fajta — természetesen a tiszta, a valódi Rambouillet — kétségtelenül egyike a létező legjelesebb juhajtáknak, és így a tenyésztőknek figyelmét — kivált az 1860-ki párizsi világkiállítás óta — nagy mértékben és méltán magára vonta: bizonyára meg is érdemli, hogy azzal közelebbről megismerkedjünk és a fölötté nyilvánuló, sokszor nagyon eltérő vélemények közt eligazodjunk.

Mindenek előtt tudnunk kell, hogy csak egyetlen Rambouillet-fajta létezik, és pedig ez kizárólag az, mely 80 év óta a francia császári törzsjuhászatban, Rambouillet nevű mezőgazdaságon önmagában tisztán tenyésztetik. Csak az ezen nyájból származott, vagy ezen nyájból való állatok után tisztán tenyésztett juhokat szabad — valódi rambouilleteknek nevezni.

A Rambouillet-ban lévő nyáj egyike a legrégebb törzsnyajának, melyeket ismerünk. *) Már 1785 körül, XVI. Lajos alatt, alapított meg a leghiresebb spanyol nyájából kiválasztott 334 anya és 42 kos birkával. Később, I. Napoleon alatt, ki tábornokai által a legkitünőbb juhokat rendelte meg Spanyolhonból, ezen törzsnyaj teteemes nagyobbitást nyert. A rambouilleti nyáj, szakértő vezetés alatt folytonosan tiszta beltenyésztés útján tartatott fenn. A tenyészcél vala: fentartása a nemes merinoszálnak, gyapjubőség megfelelő finomsággal, erős és szép testalkat.

A nyáj csakhamar nagy hirre kapott. A tenyészanyag eladása jelentékeny mértékre emelkedett, noha a nyáj maga sohasem haladta nagyon túl a 800 db. számát. Az eladás jobbára Anglia, Ausztrália, Brazília, Oroszthonba sat. történt. Németországból csak az utóbbi években jelentkeztek vevők, de ekkor is gyéren. Porosz-Sziléziában a

*) 1775-ben a marco-paili törzsjuhászat alapított meg 300 db. spanyol merino birkával Mária Terézia által; 1787-ben pedig a mannersdorfi, 1000 db. merinóval József császár által.

Rambouillet-ek csak akkor lettek figyelem tárgyává a tenyésztők részéről, midőn ez utóbbiak a lehető legmagasabb finomság elvétől elválni és helyette nagyobb testű meg gyapjasabb állatok felé hajlani kezdettek.

A nagyobb gazdaközönség leginkább csak a párizsi kiállítások, főképp pedig az 1860-ki világtárlat alkalmával — melyen a császári törzsjuhászat egy pár remek példánnyal vala képviselve — ismerkedett meg ezen kitünő fajtával.

Mihelyt a Rambouillet-ek hire jobban elterjedett és a német tenyésztők is nagyobb mértékben keresték — tüstént nagyszámu francia juhászat állatait valódi rambouillet-eknek kiadta; és találkozott elég vevő, ki tudatlanságból vagy hivékenységből mindezen juhokat igazi rambouillet-félének tartotta és olyannak megvette.

Az így szerzett állatok, természetesen csak ritkán feleltek meg kifejlődés és tenyészet tekintetében a várakozásnak. A híresztelt nemes gyapjuszál helyett ezen állatok, magok és ivadékaik, gyakran csak nemtelen, már alig merinogyapjunak nevezhető gyapjuszalat adtak. Így történt, hogy sokan csakhamar pálczát törtek a rambouillet fajta felett és a gyermekeket a fürdővel együtt kiöntötték.

Az 1860-ki párizsi világtárlatnál csak kevés francia juhászat állított ki Rambouillet nevezete alatt, juhokat; talán azért, mert az erre szükséges „származtatási bizonyítványokat“ előmutatni képesek nem voltak. A császári törzsjuhászat két kost és négy anyabirkát hozott szemlére, „merinos Rambouillet“ czim alatt (a kiállítási jegyzék 289. sz. alatt). Némely kiállítók juhaikat mint „Mérinos-Rambouillets-Negretti-t,“ mások megint mint nevezetesen Bailleau (Illiers-ből), Lefevre (Laints-ből), Egasse és mások „Métis mérinos“ nevezete alatt állították ki juhaikat (a kiállítási jegyzék 266. és köv. sz. alatt).

A rambouillet-i törzstenyészdében igen pontos tenyésztési és eladási lajstromok vezetettek. Ez utóbbiaknál azon berendezés létezik, mely szerint a lapok közepett egy széles schraffirozott vonal által kettéosztvák és ezen vonal mindkét oldalán egészen hasonló hangzásu eladási bizonyítvány mintáját tartalmazzák. Valamely állat eladásánál mind e két minta az eladott állatnak és a vevőnek nevezetével sat. egészen egyformán betöltetik és erre a lap a schraffirozott közön át hullámszerűen vezetett metszéssel kettévágatik.

Az egyik példány az eladási lajstromban marad, a másikat a vevő kapja. Az ilyen bizonyítványnak valódisága e szerint bármikor később az eladási lajstrommal való összehasonlítás által biztosan ki-

mutatható. Ilyen bizonyítványok nemcsak a kosok, hanem az anyákra nézve is kiadatnak.

A vevő tehát, ki csalattatástól menekülni akar, jól cselekszik, ha a czélzott vásárlás előtt, a Rambouillet nevezete alatt eladásra ajánlott állatoknak vagy elődeiknek származtatási bizonyítványát magának előmutattatja.

Az itt mondottak után tehát tisztában lehetünk arra nézve, hogy mit tartsunk azon sok juhról, melyek majd Francia-, majd Németországban, néha tömegesen, Rambouillet nevezete alatt eladásra kiállítatnak, és melyek néha ama kitünő fajtából még csak egy csöpp vért sem tartalmaznak, sem hozzá legkisebb hasonlatosságot nem mutatnak. Egyszersmind megmagyarázhatjuk ebből, hogy miért oly elágazók a vélemények az u. n. Rambouillet fajta fölött, és miért tulajdonítatnak nékie oly sajátságok, melyek a dolog természete szerint azon egy juhajtában nem is egyesíthetők.

Miután a valódi Rambouillet-birka magában véve tagadhatlanul kitünő fajta, és miután az, több tekintélyes szakférfiu kimondása szerint: nagyfontosságú tenyésanyagot képez, mely „hivatva van, czélszerű és biztos átmeneti eszközül szolgálni, a finom juhtenyésztés körében jelenleg tapasztalható némely hiányokról egy jobb, az időviszonyoknak inkább megfelelő tenyésztési irányhoz“: mindezeknél fogva tehát juhtenyésztőinkre nézve igen is érdekes, ha a nevezett fajtára figyelmessé tételnek, de egyuttal a valódit a hamistól megkülönböztetni el nem mulasztanak.

J. W.

Adatok a tölgyhánt-erdőből.

Egy 22 éves tölgyhánterdő közepszerű talajon szolgáltatott

9 öl dorongfát, 60 köblábjával = 540^{c'}

13.5 öl rőzsefát, 25 „ = 337.5^{c'}

4.5 öl szinkérget, 30 „ = 135^{c'}

összesen 27 öl = 1012.5^{c'} köblábfát,

évenként tehát és holdanként 46 köblábat. Százalékokban kifejezve, teszen ez : 53.3% dorongfát, 33.3% ágfát, 13.3% szinkérget; vagy az 1012.5 köbláb szilárd fatömegeből 86.6% fát, 13.3% kérget.

Egy öl száraz szinkéreg nyom 7—9 mázsát,

„ köbláb száraz szinkéreg nyom 30—40 fontot.

„ köteg zöld kéreg „ 45—48 „

„ „ egészen száraz kéreg „ 28—30 „